

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računni naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje Štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 17.

V Ptujju v nedeljo dne 26. aprila 1908.

IX. letnik.

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljejo naši somišljeniki že rabljene te poštne znamke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se bode porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu „Stajerca“.

Kruh in kamenje.

Ko bi ostal enkrat med slovenskimi pisatelji pošteni mož, ki bi tej puhli javnosti v obraz povedal: Ali se ne sramujete? Ljudstvo prosis tresočimi se rokami za kos kruha in vi prvaki mu pomolite le — kamenje!

Tega treba povedati! Tako mali, skromni, v kulturi zaostali in gospodarsko revni narod kakor slovenski se ne more oživiti in razvijati na podlagi praznih besed in zvonečih obljub. Ako je res, da slovensko ljudstvo propada, potem je istotako res, da so temu edino izvestni „voditelji naroda“ krivi, naj se imenujejo potem „liberalce“ ali „klerikalce“, „kmetake zvezarje“ ali narodne strankarje... Na gospodarskem, na duševnem in na političnem polju propada slovensko ljudstvo. In zakaj? Povedati je treba zakaj; odkriti treba rane, ki se gnobjo na ljudskem truplu in ki jih zamanj skrivate pod rdeče-plavo belo zastavico!

Zakaj?

Številke kažejo, da se na Spodnjem Stajerskem vsako leto razmeroma še enkrat toliko kmetjskih posestev sodnijsko dratbenim potom proda nego na Zgornem nemškem Stajerskem. Številke dokazujejo, da se mnogo več slovenskih kmetov in delavcev „čez veliko lužo“ v Ameriko izseli, nego nemških. Kje tiči krivda? Mi vemo, da je nepokvarjeni slovenski kmet in delavec priden, delaven, skromen. Ljudje sami ne morejo biti temu krivi. Kdo je kriv, da je pri nas že „dober kmet“, kdor ima 6—8 glav živine, medtem ko se smatra na Zgornjem Stajerju in na nemškem Koroškem kmeta za „kočarja“, ako ima „le“ 20—30 glav živine? Kdo je kriv, da je naše domače sadjerejstvo do skrajnosti zanemarjeno? Kdo je kriv, da ima druge zadnji rudarski „zajbrove“ večjo plačo nego pri nas najstarejši „hajer“? Kdo je kriv, da se sadi pri nas mesto sadja trnje, da prodaja kmet svojo živino raje judovskemu oderuhu nego bi jo prignal na sejem?

Ako želimo na ta vprašanja odgovora, moramo malo domače naše razmere pregledati. Kaj vidimo v naših krajih? Vsake tri korake daleč opazimo napis te ali one „posojilnice“, tega ali onega „konzuma“, te ali one „narodne štacune“. Iz teh prvaških „posojilnic“, ki bodejo pričele v kratkem pokati, da bode groza, kar nam preokujeta že slučajna v Šoštanju in sv. Jakobu v

Rožni dolini, dobiva ljudstvo denar po oderuško visokih obrestih in nezasišano ostrih pogojih. Nobenega oblastnega nadzorstva nimajo ti prvaški denarni zavodi, člani predstojništva so večinoma nezmožne figurice v roki posameznih prvaških mogotcev. In — iz „narodnih obzirov“ mora jemati slovensko ljudstvo v teh prvaških zavodih denar, katerega bi pod veliko bolj ugodnimi pogoji pri naprednih šparkasah dobilo. Istotako iz „narodnih obzirov“ mora slovensko ljudstvo, nahujskano po politikujočih kaplanih, kupovati v zakotnih „konzumih“ in „narodnih štacunah“ za dobri denar slabo blago. Tisočaki krvavega ljudskega denarja so se izgubili v času velikih polomov spodnještajerskih duhovniških „konzumov“. In vse to iz — „narodnih obzirov“! In ravno tako iz „narodnih obzirov“ mora slovensko ljudstvo podpirati edino prvaške odvetnike, ki dostikrat nezasišano „masno“ računajo. Iz „narodnih obzirov“ mora v bogi klerikalni delavec plačevati visoko doneske v „krišćansko-socialno zvezo“, v svoje „stokovno“ društvo, za „vbogega jetnika“ v Rmu, za zamorčke itd. Iz „narodnih obzirov“ mora kmet sredi v najhujšem delu hoditi po „božjih potih“, pustiti sinu in hčerki zapravljati čas ter denar po „Marijinih“ in „mladeniških“ društvih, za slavnosti in „teatre“... Ali je čuda, da je potem to ljudstvo revno, do kosti izmorgano, da strada, da trpi lakoto, menda tudi iz „narodnih obzirov“. In naprej! Računajmo k temu gospodarstvo prvaških občinskih in okrajnih zastopov, — vsako leto višje, neznosne doklade in vsako drugo leto ta ali ona prvaška tatvina. Slučaje, kakor smo jih žalibog doživeli na Turškem vrhu, v Ljutomerju, pri okrajnem zastopu v Celju, v sv. Jakobu v Rožni dolini itd. pritisnijo za leta na denarni žep ljudstva. Računajmo nadalje k vsemu temu še fehtarije za „narodni sklad“, za papeža, za nove cerkve za cerkvene stole, za zvonove, za bernjo in bogve za vse še kaj, — nadalje sleparije pri štolnini, račune gotovih prvaških odvetnikov itd., — potem bode mo skoraj razumeli vprašanje: za kaj proda kmet zeleno grudo svojih očetov in odhaja v Ameriko in za kaj je cilj ljudstvu beraška palica.

In kako je na duševnem polju? Koliko gospodarsko koristnega čitiva je dalo prvaštvo že ljudstvu? C. k. kmetijska družba izdaja svoje liste, — razven tega pa je edino naš „Stajerc“ res mnogo gospodarskih članke prinesel. Prvaki so dali ljudstvu edino „Mohorjeve knjige“, ki pišejo raje o nogah kitajskih žensk, nego o gnoju, in — molitvenike vseh vrst in cen. Dobro, naj slovensko ljudstvo le moli. Ali poleg molitve je zapovedal Bog tudi delo! In slabo, žalostno je delo, ki ne temelji v znanju. V nemških krajih čita kmet gospodarske časnike, da se podučí o cenah poljskih pridelkov in živine, da ve prodajati in kupovati. Delavec je naročen na svoj list in čita knjige, potom katerih se izvežba, da zamore zboljšati svoj položaj. Pri nas spijo vsi, — pri nas velja geslo, da je greh, čitati in misliti! Mnogo je še kmetov, ki pravijo n. p.: „Moj oče ni poznal umetnega gnoja in zato ga

tudi moj sin ne sme rabiti“. Naš kmet dostikrat ne ve, kako bi dobil ovi za dčenažo in pusti svoje travnike raje v močvirju, nego bi se podučil iz dobrih časnikov. Kamor pogledamo, vidimo trnje namesto sadnega drevja. In ako že najdemo košček sadonosnika, potem je gotovo drevje napačno nasajeno, pohabljen in od mrčesja uničeno. Koliko časa smo morali pridgovati, da se da peronospere nevarnost s škropljenjem omejiti! Koliko časa smo vpili, da so umetni gnoji potrebni! Kmet ni ališa, — kajti prebiral je „Mohorjeve“ pobožne knjige, mesto da bi se gospodarstva učil...

Pošteni slovenski rodoljubi nas bodejo razumeli in priznali, da imamo prav! Mesto znanja nemščine dalo se je ljudstvu pesni ala „Haj Slovani“, — mesto brizgalnice proti peronosperi se mu je dalo slovensko trobojnico, — mesto poduka v gospodarstvu navduševalo se je revne ljudi za boj proti nemškim uradnikom, — mesto dobre živinoreje poživinilo se je ljudstvo, — mesto dobrih šol se mu je dajalo „teatre“, — mesto božje besede pa politično hujskanje...

In zdaj vprijejo, da slovensko ljudstvo propada. Sivolasi berač je stal ob durmi graščne in prosil miloščine. Vratar je prišel in mu podelil — kamenja na mesto kruha!

Ta vratar je slovenski prvak, — ta berač pa je izmorgano slovensko ljudstvo!

Politični pregled.

Skupni državni proračun za leto 1909 ostal bode, kakor poročajo listi, v splošnem nespremenjen. Samo vojni proračun bode za znatne svote zvišan. To je posledica zahtevanega zvišanja ofic rskih plač. Poleg tega zahteva vodstvo vojne mornarice 78 milijonov, to je za 22 milijonov več nego lansko leto, za zgradbo novih ladij. Da bi se nam dače zmanjšale, o temu smemo torej samo — sanjati...

Cesarjeva 60 letnica se bode na izvanredni način praznovala. 7. maja prideta nemški cesar Viljem II. in cesarica ter 14 do 16 vladajočih nemških knezov na Dunaj, da čestitajo sivolasi avstrijskemu vladarju osebno.

17 1/2 milijonov vojakov. Poslanec Schummeier je povedal v državnih zbornici, da bi imela v slučaju mobilizacije Nemčija 5 milijonov vojakov, Francoska 43, Rusija 4, Italija 22 Avstrija skoraj 2 milijona vojakov. Le teh 5 držav bi postavil torej v slučaju svetovne vojske 17 1/2 milijonov vojakov na noge. Posledice take vojne bi bile pač grozne!

Stanje nasadov na Ogrskem. Poroča se z dne 15 aprila, da stojijo nasadi na Ogrskem letos dobro. Poletni nasadi so že večid i gotovi in deloma že bolj razviti nego zimski. Sadi se lucerno, deteljo za krmo, krompir in koruzo. Zimski nasadi niso trpeli škode. Tudi stanje živine je zadovoljivo.

Kako pišejo Srbi o Avstriji? Belgadski list „V. černej Novosti“ prinesel je pred kratkem članek v katerem pravi: „Ako bi Avstro-Ogrska zidala železnico skozi sandžak Novibazar, prerezala bi srbstvo v sredini Srbije bi potem nič dug ga ne preostajalo, nego da napove Avstro-Ogrski vojno. Srbija zamore postaviti 250 000

mož v vojsko, ki so več vredni, nego dvojno število nezanesljivih avstrijskih vojakov. Potem moramo avstrijske narodnosti nahujskati. Ogrska se mora popolnoma od Avstrije ločiti in dobiti mora lastnega vladarja. Čehi, Poljaki, Hrvati, Slovenci in Rusini morajo pričeti boj za svojo prostost. S Turčijo, Črnogoro in Grško se moramo Srbi vezati. Balkanske države naj bi že enkrat isprevidile, da jih vodi Avstrija za nos. Srbija je zmagala v colninski vojni, mi smo Avstro-Ogrsko moralčno ubili. Proti Avstro-Ogrski moramo peljati boj do uničenja. Ali bode Srbija veliko pokopališče, ali pa v stvarni velika Srbija! — Tako pišejo srbski listi. Človek ne ve, ali bi se jezil nad otročarijo ali nad prevzetnostjo teh podanikov revolver-Peterčka. Sicer pa je razvidno iz tega, da je boj proti uvozu srbske živine iz vsacega stališča opravičen. In s temi Srbi se družijo naši prvaki!

Srbski kralje-morilci razvijajo tudi po okupacijskem ozemlju, torej po Bozni in Hercegovini živahno propagando za svoje misli. Vkljub temu, da je napravila Avstrija šele iz slovanokih divjakov v teh deželah Evropejce podobne ljudi, hujska se zdaj proti tej državi in za „zdrunjenje vseh Srbov“. „Pester Lloyd“ pa poroča, da so voditelji te velikanske agitacije iskati v Belemgradu. Stari lisjak Pasič namreč, ki spada že davno na vislice, uredil je vso agitacijo in nastavljal posebne ljudi po Bozni in Hercegovini, ki širijo agitacijo in pripravljajo upor proti Avstriji. Upajmo, da ne bode naš minister za zunanje zadeve za pečo spal...

Spor med Italijo in Turčijo. Italija ima glasom pogodbe pravico, osnovati nekaj lastnih poštarnih uradov na Turškem. To je hotela te dni storiti. Turška vlada pa se je pričela nakrat braniti. Poleg tega je bila Italija nezadovoljna zaradi drugih stvari. Zato je stavila turški vladi ultimatum in odposlala takoj svojo bojno mornarico proti Turčiji. Zdaj je Turška vlada v vseh točkah ponehala, tako da je ta tako hitro nastali spor končan.

Položaj na Portugalskem. Razmere na Portugalskem se še vedno niso oblažile. Nasprotno: boj republikancev in vlade postaja vedno ojetrejši. Listi poročajo, da je policija odkrila morilni načrt proti kralju Manuelu, ki bi se naj izvršil na danu otvoritve državne zbornice. Vlada zapira republikance trumoma. K otvoritvi zbornice se bode pripeljal kralj v obkovanem vozu v spremstvu regimenta kavalerije. Pripravljajo se tudi dogodki.

Volitve v Dobju pri Planini.

Iz Dobja pri Planini se nam piše: Pri nas je napravil lansko leto mraz veliko škodo po polju in zato so se posestniki oglasili pri županstvu, naj se škoda pregleda in da ljudem, ki so potrebni podpore. Res so dobili nekateri podporo, pa kedo? Nek revež pride k županu in ga vpraša, če ve, kako se piše naš novi okrajni glavar. Župan pravi, da ne ve. „Kako da ne veš, saj dobiš pisma, kjer je glavar podpisan“, odgovori revež. Župan pa pravi, da se še ni toliko pobrigal za podpis, da bi vedel, kdo je naš okrajni glavar. Revež pa pravi na to: „Glavar pa ve za celo tvojo žlahto“. „Kako to?“ vpraša župan. „Tako, ker je samo tvoja žlahta dobila podporo“ je bil odgovor. Župan je bil na to hud, pa to vse nič ne pomaga; zdaj vemo, da tistim katoliškim možem, ki jih Vurkelc spravlja v občinski odbor, ni za to, da bi potrebnim pomagali, ampak za vse kaj drugega. Zato pa naj nihče ne voli tistih ljudi, ki jih bo župnik priporočil! Kakor se sliši, misli župnik zidati novo kaplanijo, ki bo veljala najmanj 5-6 tisoč goldinarjev. Za kaplana je že izprašal 3 tisočake in zdaj pa še misli ljudi do nagega odreti. Vurkelc je rekel, da se čudi, da še imajo Dobjani toliko denarja. Pa če bode volili Vurkelca in njegove ljudi, bo že vedel napraviti, da ne bo v Dobju več toliko denarja. Takrat, ko se poteguje kmet za svoje pravice je „neumen in butelj“ kakor pravi Vurkelc, kadar je pa treba plačati, je pa dober. Dne 28. vsi na volišče in izvolite si ljudi, ki ne bodo imeli samo k sebi obrnjenih rok.“

Iz druge strani pa se nam še poroča:

„Čujte in strmite, dragi bralci, kam je zabredel župnik Vurkelc, da se je začel podpisavati kot „Dobjanski mladenič“. Ali ga je laž in politična hujskarija tak daleč zapeljala? Le kar malo premislite, g. župnik, kakšne hudobije ste uganjali že v Gornemgradu, ko ste še tam kaplan bili in poznej tukaj v Dobju; ne bo vam več v glavo padlo, da bi se podpisali: „Dobjanski mladenič“. Ali mislite, da je ljudstvo na vse to že pozabilo? Ne, ni pozabilo in tudi nikdar ne bo! V dopisu v „Našem Domu“ od 2. aprila t. l. št. 8. se je podpisal Vurkelc: „Dobjanski mladenič“; sakrabort, zdaj smo pa imenitni Dobočani, ko imamo mladeniča za župnika! Dalej kvasite v tem dopisu od prepričani, hujskarij, tožb in nepotrebnih stroškov. Ker pa mi nismo tako zabiti, kakor Vi mislite, Vas le vprašamo: kdo pa je napravil v Dobju več prepričanih kakor Vi? Dokler Vas ni bilo v Dobju, bil je tukaj lepi mirni kraj, in Vi ste zasejali nemir, prepričani, tožbe in sovražstvo. Dobočani še prej vedeli niso, kaj je tožba. Kaj pa tistih 3000 kron, katere ste izceganili iz Dobočanov, ko ste plavšali, da bode te kupili kaplana? Kaj pa drugih 3000 kron kar znaša bernja, za katero ste cigani vsa leta i. t. d.? Ali niso to nepotrebni, strašno veliki stroški? Vbogo reveže, da ne poznaš samo sebe, da si upaš toliko lagati in take stvari očerkati v „Naš Dom“, ali bolj prav povedano, v „Laž Dom“. Ako bi človek le enkrat v šolo pogledal, moral bi se naučiti toliko omike, da bi ga bilo sram tako lagati! Veliki stroški, katere ste plačali v Maribor zaradi krivične tožbe zoper nas, so pač bili potrebni in pravični, le rajši tiste obžaluje in neha te lagati od drugih. Primito se za usta in molčite, da ne izve zopet sodnija od Vašh junaških činov in Vas ne prime zopet za žep, za poplačanje velikih stroškov“.

Vidimo torej, kako hud boj e odigrava v Dobju. Ali se bodejo kmetje že dalje pustili za nos voditi? Upamo, da ne! Vse, kar smo tekom let pisali proti župniku Vurkelcu in njegovim gardi, je čista resnica, ki se da pred sodnijo dokazati. Zato možje v Dobju, volite napredno!

Dopisi.

Boj za Stoperce!

Aleluja! Kristus je od smrti vstal in veselje razlega se po celem katoliškem svetu. Prekrasne so bile besede, ki nam jih je naš župnik, g. Keček, na velikonočni pondeljek pridigoval. S posebnim zanimanjem, s pazljivostjo, kakor bi poslušali apostola samega, poslušali smo stoperški „farizeji“, ko ste nam razlagali, da kakor je Kristus od smrti vstal, tako vstajajo verni kristjani z opravljanjem sv. velikonočne spovedi iz groba svojih grehov, a da to storijo na trojni način. Nekateri opravljajo svoje krščanske dolžnosti, velikonočno sv. spoved, le navidezno, hodijo k maši le zato, da trojijo drugim vernim kristjanom le pesek v oči. Nikakor pa nimajo namena resnično poboljšati se, zavisti, jeze in sovražstva nečesto opustiti, naprej živijo v prešestvu in nečistosti — pa bližajo svojega bližnjega po umazanih časopisih. Povedali ste nam nadalje g. župnik, da drugi sicer resnično opravijo svojo velikonočno spoved, njih spoved je veljavna, a da po hinavcih, farizejih, volkovih v ovčji obleki zapeljani kmalu zopet zapadejo starim grehom, se zopet putijo od sovražnikov cerkve voditi in poslušajo in vbogajo one, ki so vstali na „prvi način“ in ki imajo pri vsaki priliki na jeziku le far, far, far! Konečno ste g. župnik nebeško ginjeni res s pretresljivo žalostjo konstatirali, da je pač le malo tistih, ki resnično vstanejo iz groba svojih grehov, tako, kakor je Kristus vstal, ki se poboljšajo in ne zapadejo več grehu nazaj. Bli smo ginjeni po pretresljivih besedah in dolgo smo premišljevali, koga pač naš g. župnik morajo sumničiti, da je po farizejsko, pregrešno opravil svojo velikonočno spoved, in prišli smo do žalostnega zaključka, da g. župnik ne more nikogar drugega v mislih imeti, kakor samega sebe in svoje ožje prijatelje, — v prvi vrsti brumna ovčica Ignaca Vrabica, o katerem pač veljajo po vsi pravilnosti besede sv. pisma „Blagor revnim v duhu.“ — Akoravno so gotovo naši pobožni politični nasprotniki skesani opravili velikonočno

spoved, vendar so zopet blatili nas napredno po umazanih časopisih „Narodni list“ in „Slov. Štajercu“. — Začeli so toraj znova nastro, zanetili so prepričani, ko jim nobeden ni nje, zanesli so žalega storil. Nimamo nič stvarni kritiki, če je tudi javna, kajti od napadene osebe rodbine Zwirn, učiteljica Kolar, posestnika Kolar in Jus stoji kar se poštenosti in ugleda gotovo tako visoko, da ne doseže blato, ki ga v katoliški ljubezni pripajo pobožni stoperški kristjani. Odločno pa testiramo proti lažni, ki so nakupičene v pisih z dne 26. marca, 9. in 10. aprila t. l. „Narodnem listu“ in „Slov. Štajercu.“ Kako se vendar g. župnik v svoji pridigi na velikonočni pondeljek izrazili o dopisih po umazanih časopisih, ki ne odgovarjajo resnici? Ali ni povzdig gnejenim glasom, svete jeze tresoč se, gromeli iz prižnice, da je to laž obrekovanje častikraja? In Ti dragi Nace Vrabič? Tudi Tebi žalibog opazujemo, da Ti je velikonočno spoved le malo pomagala. — Troje dosedaj javno in zasebno delovanje bilo je ustranjeno pravi katoliški podlagi, podprto z lažjo in okovanjem, pri vsem Tvojim početju manjkala je resnica — hčerka božja. — To je bil vzrok, da si pogorel dosedaj še v vseh svojih pravdah zgodilo se Ti je celo, da Te je Tvoj lastni stopnik pri sodnijski obravnavi zapustil, ker ga pri informaciji „nabarbal“. Kjer pa si mi skrbel za to, da bi svojim soobčanom kmalspraznil žepa. Najboljše se Ti je pa menda godilo, si bil načelnik krajnega šolskega sveta in ko zapustil nasledniku deficit (primanklaj v k. Razumemo toraj, zakaj se tako pehaš in trudi za občinski stolec. Rad bi pač postal župan, bi si malo zboljšal zmedene finance. — Je neprijetno, če se zgodi tako, kakor se je zgodilo z Matevžem in Marijo Kamenšek. Ali veš, kako sta plačala Tebi obresti? Ti si čez „pozabil“ poslati denar upniku, tako da je 4 mesece pozneje stranka tožena. Takrat si stranki, da gospodična poštarica ni poslala denarja naprej, koj drugi dan pa si dal 18 kot obresti Matevža in Marije Kamenšek pošto. Kako se pa tako ravnanje vendar in nje in ne diši le precej po kazenskem zakoniku? In že zopet žalibog opazujemo, da akoravno si brumno opravil velikonočno spoved, „zapušča spomin“. — Že zopet je pred kratko bila neka stranka k sodnji poklicana, ki se ni mogla izkazati s potrdilom o plačani zavarovanini, ako ravno jo je precej časa poprej plačala, a si Ti menda zopet „pozabil“ poslati denar naprej. Ni si toraj tudi T, vbogi Ignac, po besedah g. župnika samo navidezno opravil groba svojih grehov? Mi neodvisni stoperški volilci Ti pa zakličemo: Moža, ki je tako pozabil, da se mu ne more niti par bornih kronic zaupati, mi pač nikdar v občinski zastop volili ne bomo!“ — Lahko — bi še z Vami, g. naš učitelj Hren obračunili in dokazali Vam, da tudi Vi samo navidezno ostali iz groba svojih grehov. Imamo gradiva dovolj, kritikovati vas delovanje v šoli in izven iste, pa tudi precej poglavij Vašega življenja iz dobe, ko še niste tukaj zgago delali in hinavščino prodajali, nje je znano. Vendar bodi za danes dovolj — vseli Aleluja razlega se po svetu — in priznamo Vam v nadi, da se poboljšate. Pri prihodu nem članku pa, ki bode pisan v javnosti pred gotovim osebam, dobite lekcijo, da bode te pomnili in poskrbeli bomo tudi, da bode te „zgoraj“ pončeni o poglavju: dostojnost in tak K sklep še resna beseda. Začeli ste Vi v klerikalnem taboru zopet ostadno, osebno gonjo po časopisih proti svojim političnim nasprotnikom, ko vendar nobeden zadnjih vam ni v javnosti očital ničesar. Dobro — naj bode. Zamoremo Vam slediti tudi na polje ostadne, javne osebne kritike! Imamo gradiva dovolj; ne vstrašimo se, tirati Vašega umazanega perila pred javnost in ga tam tako oprati, da bode vam gotovo neprijetnejše, kakor nam Vaše čvekarije po „Narodnem listu in Slov. Štajercu“, ki so brez vsake resne, stvarne podlage in ki nam pa prav nič nepoštene očitati in škodovati ne morejo.

Iz Črešnic v Konjiškem okraju. (Nadaljevanje od 12. aprila). Dne 16. januarja t. l. je prišla učiteljica ženskih ročnih del zaradi oddeljenega, strmega in ledenega pota pol ure pre-

poznó tja, že je šola nad njo k kratí tudi kakor da bi ji vzdignil nčenkam zdraviti, i daljnega mogla na krat pa s in samov toliko hu snegu, de takem čas je vae er vsaj je n tetrt ure pot poka ziral, da Okt. šol. mora v h a temu n Ker pa B bi ji v zanja pr je učite bo Rav mirno i tudi to n učenkam so bila rade, ker K temu nad pod ali pa se nad svoj kov drl, učiteljem hudo za sljujoči a to moč i teljica v zimskem a najšla navrh m mrazu tu veliki R mojega sploh n z veselje so prišli vreme, r ako jih Dalej de vodji tu ročni uk dva učt cas se s pa tega in ter kaže pa napu bil, da morskeg ter od l drugi p pa nehv Sv. zadjni kaplan smo v ki je ra nosti g tako-le: da spr Križ pr 14. ale Krajnc svete J povabil šel z o da z I res, da pa je, Sv. Kri Kranj, vite k res in dobro.

pozno tjaor. Komaj da je stopila v šolsko sobo, že je šolski vodja Ravbar začel iz celega grla nad njo kričati, ter z roko na mizo toči, druga krati tudi z nogo ob tla, v pričo šolaric, da so te kakor tudi učiteljice pred njim trepetale, brez da bi ji bil odzdravil, brez da bi se bil od stola vzdignil ter ga nje prepustil, brez da bi bil učenkam čas dal ali jih opomnil, učiteljico podzdravil, itd. A vse to pa samo zato, ker zaradi daljnega in težavnega pota in hudega ledu, ni mogla naprej in pol ure zamudila! Premnogokrat pa se je Ravbar že tudi nad učiteljico drl in samovoljno ukazoval: „Naj si bo vreme še toliko hudo ali cesta še toliko slaba v velikem snegu, ledu, mrazu i t. d., in naj si v takem času katera od šolaric pride ali ne, to je vse eno, za vas to ni nobenega izgovora! Vas je moje dekle za učiti in zaraditega imate Vi vsak četrtek vestno in zanesljivo priti in ne četrte ure zamuditi, sicer Vam bodem jaz drugo pot pokazal ter Vam nagajal in Vas karamiziral, da se še bote radi tej službi odpovedli.“

Okr. šol. svet pa je Ravbarju že večkrat ukazal, da mora v budih dnevih se na to ozirati in spregledati, a temu nadutežu je bile vse to kot bob v steno. Ker pa Ravbar tudi na prošnjo učiteljice, da bi ji vsaj pred učenkami sramote in ponižanja prizanesel, ni nehal naprej vpiti, tedaj je učiteljica iz šole zbežala v zaupanju, da bo Ravbar iz šole šel in ona bo nato mirno in nemoteno poučevati zamogla, a tudi to ni pomagalo. Ravbar je namreč takoj učenkam zavpil: „Marš domu“ — in dekleta so bila prisiljena nemudoma oditi, četudi ne rade, ker jih je Ravbar poldnevnega uka oropal. K temu se pripomni; ako bi pri vojakh častnik nad podčastnikom vpriči nižih vojakov kričal, ali pa se na srednjih in viših šolah ravnatelj nad svojim podrejenim profesorjem vpriči dijakov drl, ali pa okrajni šolski nadzornik nad učiteljem vpriči otrok ropotal, bi vsaki od teh hudo zapadel; le šolovodja Ravbar kot domišljivoji si birokrat, vojv, paša, ja samovladar si to moč in pravico prilastuje! Kolikokrat je učiteljica v posebno budih dnevih v jesuskem in simekem času zlasti v prvih letih tagor prišla, a najšla je malo ali celo nobenega dekleta, in navrh malo ali nič zakurjeno šolo, ter tako v mrazu trpela in se prehladila in pokvarila, a veliki Ravbar je še na to zapovedal: „Vi imate mojega otroka poučevati — Kadar nji pa sploh ni bilo mogoče priti, je Ravbar vselej z veseljem okr. š. svetu sporočil: „Vsa dekleta so prišla, a učiteljice ni bilo“, dočim je hudo vreme, nehodno cesto, hladno šolo, število otrok, ako jih je sploh kaj bilo, zvito zamolčal! Dalej do leta 1901. so morali poprešnji šolovodji tukaj tudi ob četrkih učiti, dokler ni bil ročni uk za učenke upeljan; pozneje pa sta dva učitelja tudi od učiteljice včas zamujeni čas se svojim ukem radevole izpolnila, a Ravbar pa tega najmanje ne stori, temveč se raji prostega in mogočnega dela in kričaje zapoveduje ter kaže, da je sam svoj neisprosen gospodar; pa napuh gre pred padom. Hvaležen naj bi raje bil, da je na stara leta z veliken obiteljo s Primorskega na Štajersko v boljše plačilo prišel, ter od leta 1906. s pomočjo prednika celo v drugi plačilni razred, da ima še 200 kron več, pa nevaležnost je plačilo sveta.

Sv. Križ pri Rog Slatini. Kakor smo že v zadnji številki poročali, poslal nam je prijatelj kaplan Kranjc dva „popravka“ po § 19 Enega smo v zadnji številki objavili. Dugi popravek, ki je ravno tako zabavljiv in glede verodostojnosti gotovih duhovnikov podučljiv, se pa glasi tako-le: „V zmislu § 19. tiskov. zakona zahtevam, da sprejmete z ozirom na Vaše poročilo „Sv. Križ pri R. g. Slatini“ z dne 5. aprila 1908 št. 14. sledeči popravek: Ni res, da je bil kaplan Kranjc povabljen na god, katerega so obhajali svete Jederte večer. Res pa je, da me ni nihče povabil in tudi nisem šel na god. Ni res, da bi šel z organistom Ivanom na koline; res pa je, da z Ivanom nisem nikdar šel na koline. Ni res, da hodim v Sornovo hišo na peč sedet; res pa je, da na isti peči še nisem nikdar sedel. Sr. Križ tik Slatine, dne 14. aprila 1908 Jakob Kranj, kaplan.“ — No, dragi čitatelji, kaj pravite k temu? Elnostavno se reče: ni res in ni res in ni res, pa je po mnenju črnuhov vse dobro. Ni res, da je nebo plavo, ni res, da je

sneg beli, ni res, da je voda mokra, ni res, da ima tele štiri noge, res pa je, — da se je kaplan Kranjc tudi v tem popravku pošteno pokadil in da je doprinesel le dokaz, kako brezsravno znajo gotovi črnosukneži resnico zavijati!

Janzvirh pri Ribnici. V Lohnu imajo torej dva „oberlehrerja“ in sicer ednega pravega, ednega pa krščenega iz ust ljudstva. To pa zato, ker ima veliko prijateljko zvezo z učiteljico K. L. Ja, ja Hanzek, mrak se ti je vsedel na tvoje oči, da prav ne vidiš — ali je pa morebiti le res, da je ljubezen slepa?

Šmarje pri Jelšah. Lansko leto nas je toča strašno potokla in si nismo mislili, da bi še kdaj vinske kapljice pokočali. Zdaj v Velikonoči pa se je to-le zgodilo: Eden krčmar se je usmilih teh ubogih ljudi, ker je vedel njih zadrege, da si ne morejo en liter vinske kapljice kupiti, usmilih se je in je določil, da kdor si kupi en štefan vina za praznike, taisti ga dobi za eno krono. Seveda mu drugi ne grejo na prate, ker se jezijo nad njim, pa on pravi: naj govoriho kar hočejo črez mene! Usmileni človek je, to vemo vsi, on si noče nabirati velikih profitov in saj jih tudi nima. Ali blago ima pa tako, da ga treba iskati po drugod z lučjo po dnevi. Vsa čast in hvala naj mu bo, poštenemu krčmarju Ferdinandu Matjažu v Senovici!

Iz Št. Jurija ob juž. žel. Cenjeni urednik „Štajerca“, pripustite mali kotiček našim Štajurskim razmeram, da postavimo naše kolovodje v pravo luč. Sedaj bode že pri nas malo bolj toplo začelo biti, tako da ne bo dolgo da se bode začelo maslo topiti na naših velečastitih jajčjih baronih. Zanimivo je bilo poslušati letošnji postni pastirki list, posebno pa zato, ker sem ga slišal pri dveh župnijah in povsod je bil drugačen. Naš Nandel in Mehkuž hočeta imeti torej tako imenovani „ekstra-buršt“ pri vsaki reči tako tudi pri pastirskem listu. Pri vsakem odstavku je mogel zraven povedati kar še ni zapisano in tudi nikdar ne bode. Brez vsega nehanja je pa razlagal postno postavo kako strogo se mora kmet postiti, in da ne sme dvakrat na dan meso jesti. Neumežji neumni, kje pa bode kmet vesel da bi vsaj enkrat na teden meso imel? In kmet tudi ni tako srečen da bi mu kdo kakšno svinjo skoraj zaastonj podaril, kakor je to letos dobil kaplan Nandel Žgank. Slučajno je moj sosed šel v petek h kaplanu in videl da mu je mati klobase kuhala. Seveda on jih mora ob petkih jesti, ker mu jih neumni klerikalci skupaj nosijo — menda se boji da bi osmrdele. Seveda on lahko tako pripoveduje ker je vedno klobas sit. Pri nas je še ta nespametna navada, da ako kaplan pride k hiši, mora jesti na vso moč klobase, meso, piti samo boljše vino, sam kmet pa potem v najhujšem delu strada da je joj. Ker se Nande pri zarukan h kmetih tako naje, potem pa vpije: tako dobro gre kmetu, vsega ima dovolj. On menda misli da kmet vedno samo meso in klobaso je. Koliko je pri nas ljudi kateri prej župniku in kaplanu vse znosijo, sami pa še v veliki noči stradajo; bedaki mislijo da jim bo župnik v nebese pomagal kakor kakšen mešeter, če mu ponudi klobaso in kozarec vina. Tudi fehtati ni pozabil za uboega vatikanskega jetnika; en par tercijsk je celo po hišah pognal da beračijo za oni kelih, kateri menda ako se bo kupil za ves denar kar se ga bo nabralo še v cerkev sv. Petra v Rimu noter ne bo šel. Milo se mi je storilo ko sem videl nekega berača in dal je 20 kr. katerih je milijonkrat sam bolj potreben kot papež. Za danes dovolj, prihodnji več.

Vedeževalec.

Iz Ljutomera. Naš trg je prijazen in ima precej lepih poslopj. Ako se pelje iz Ljutomera na Kamenščak, tam pa stoji na levi strani steze res čudno poslopje, katero naredi slab utis na potovalce, ker se ne vè li bode nastalo stranišče ali pa kobača za zverino. Lastnik tega poslopja je neki upokojen učitelj vulgo Netec. Ta stari možakar je zelo siten in svoje sosede zmirom nadleguje, ima pa žalibože zagovor pri oblastnjah. Ljutomersko lepševalno društvo se naprosi, da odstrani to čudno poslopje.

Ud lepševalnega društva.
Sv. Barbara v Haložah. Dragi „Štajerc“, moram ti poročati o delovanju našega g. župnika Vogrina in orkv. ključarjev. Imamo mouštranco kjer je bil na eni strani sv. Janez, na drugi sv.

Magdalena, kakor sta bila pod križem na kalvariji, in veš, dragi „Štajerc“, kaj si je naš g. župnik izmislil z sporazumljenjem ključarjev? da se morajo te podobe odstraniti, ker so proti cerkvenim predpisom. Tedaj je pri nas do sedaj bilo vse narobe; sedaj pa bode enkrat „po postavnem potu“, potem po „cerkvenem pravu“, in sedaj „po cerkvenem predpisu“. Ali kakor slišimo praviti, hoče župnik vse po svoji volji delati. Ko je pa bila šolska seja in je hotel načelnika prisiliti, da bi mežnarji stanovanje v stari šoli pripustil, tedaj ga je neki navzoči gospod podčul, da tukaj ne bode z silo ničesar dosegel, ampak s prošnjo. Ko je potem podučen prosil načelnika kraj. šolskega sveta g. Rakuša, mu je ta dovolil in sicer do odpovedi. Mislite si ponižanje tega haloškega kneza pred liberalci, zakaj ravno liberalci so ga priporočali za župnika v sv. Barbaro v Haložah. Kakor slišimo mu ni nikoli denarjev zadosta, sedaj bo dal več novih sedežev v cerkvi nastaviti in na dražbo pustiti, ker vidi da vbogi Haložani kaj radi sedeže kupujejo; do sedaj so v tukajšni farni cerkvi pred oltarjem bile 3 laterne, katere so gorele od velikih branikah, ali na povelje g. župnika so dve odstranjene, ali mogoče že prodane! Radi Rabuzeka Vam to-le naznanimo: Ker se ni upal proti govornikom „narodne stranke“ nastopiti dne 2. marca, zato je ves klavrn in žalosten opazoval, kako so na tržišču ženske semenje in olje prodajale, dokler ni prišel zraven cerkv. ključar Habičak z globokim poklonom; morebiti si je mislil Rabuzek, ali vitez Don Kišot, ako ne upam tukaj delati škandalov, sem že poprej Markovškega kaplana našutal, da bode on deloval proti omenjenemu shodu pri sv. Marku. Grozno je tudi sedaj zmešan radi posestva, katero je kupil, pa ga nima z čim plačati, zato sedaj zmirom drži glavo na eno stran kakor pravi liguorijan...

Sv. Jurij ob Taboru. Preljubi kristjani, berite par vstic od našega nekdanj mirnega Sv. Jurja. Pred 15. leti je prišel sedajni župnik Franc Zdolsek iz Solčave k nam za župnika; seveda je bilo tu in tam kaj za popraviti, pa kakor se je možu videlo, mora biti vse „nobil“ in vse najlepše. Zato je najprvo hotel imeti farof popolnoma prenovljen, ko je bil popolnoma dober, samo „nobil“ ne. Marof je moral seveda tudi nov biti, pa ne kakor se spodobi za farof, ampak kakor pri kakšni graščini. In potem zvonik in nove zvonove. Nazadnje pa je prišla cerkev na vrsto, da se prenovi in tudi to se je zgodilo, kajti pri nas smo revni kmeti, pridni in radodarni. Zato smo ves les darovali in vse na tlaki storili in zvezili; denar je župnik znal prav dobro molati od žuljevih rok, da ga je namolzel toliko, da mu je preostajal, kakor tudi material. In kaj sedaj početi z denarji in materijalom? Okoli cerkve je bilo nekdanj pokopališče; župnik si zmisli, da bi se zidal na tem prostoru cerkvena hiša, kar se je tudi zgodilo v namen, da bi se odrasli mladeniči in mladenke poučevali krščanski nauk. Hša stoji, toraj na žegnani zemlji na pokopališču; ko je bila zidana, je bila slovesno blagoslovljena in čemu so jo rabili? Župnik in mežnar in kuharica so hmelj notri sušili. To seveda ni bilo faranom po volji in moralo se je opustiti. Da mu pa ta hiša neae dobiček, kaj si zmisli zviti naš „častiti“, pardon častilakovni župnik? Iz cerkvene hiše je naredil „teaterhaus“; seveda župnik in kaplani so bili komedijanti, nedolžni mladeniči in mladenke pa delavci v gospodovem vinogradu. Kar se je vstopnine nabralo, večidel od vbogih ljudi in otrok se je potem imenitno pilo in jedlo in v pozni noči pretepalo in v pijanosti marsikaj uganjalo, kar ni prav. Da stem niso bili farani zadovoljni, to mora vsak trezen človek pripoznati. Tedaj preč stem! Ali kaj sedaj? Dobiček mora biti, molsti moram. Poslušajte in strmite, kaj si zmisli naš „božji namestnik“. V sv. Jarju napravili so posojilnico, katera pa ni bila posebno potrebna, ker jih je povsod v bližini dovolj; pa to naj že bo; ta posojilnica je bila vedno lačnemu žrelu kakor cganu špeh in umisli si posojilnico, ali bolje rečeno mejalnico, kajti ljudje ki dobe tam denar v posojilo, morajo v zamenjo dati popolnoma svojo politično pokorščino. Sedaj v takem malem kraju kakor je Sv. Juri, so komaj 100 met. druga od druge dve posojilnici. Da me vsak zastopi, posojilnica

ali pravzaprav klerikalna mejalnica je tudi v cerkveni hiši. Pero mi zastaja in lasi se mi ježijo, če pomislim kaj vse se je že godilo na blagoslovljenemu prostoru. Kaj bi rekel Kristus, če bi sedaj na svet prišel? Ali ne bi tudi sedaj kakor nekdanji spletel bič, nagnal mejalnica denarja in preobrnil mize? Gotovo bi jo župnik najprvi skupil, ker je vodja posojilnice. Kristus bi rekel: moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo storili jama razbora, prepira in sovraštva! Tako ravnanje je nekrščansko, bi rekli naši pradedje, ako bi vstali in videli, da je tam, kjer njih trupla počivajo, hiša nemira, političnega sovraštva, politična mejalnica. Svetovali bi Vam, župnik F. Zdošek, da bi Vaše v potu obraza in trudapolnega dela prihranjenih 120.000 kron, kako drugače obrnili (govori se tako, šteli jih nismo). Proč s posojilnico iz žegnanih pokopališča, da bodejo naši pradedje imeli večni mir in pokoj. Pri nas faranih ste naberačili denar, les, kamenje, farenge in še marsikaj, kakor tudi človeško žrtev, katere je morala zaradi tlake umreti. Z dobrim srcem smo dali, da se zida v čast božjo in v prid izveličanja naših duš; nikdar pa ne, da bi se nabavila šola političnega sovraštva. Ako se ne bote iz lepega umaknili, bomo Vam pa mi verniki pokazali pot. Če se bode naš župnik poboljšal, potem ne bode več imeli sitnosti z mojimi dopisi, ako pa ne pa znate dobiti vsak teden kakšni dopis. Napišemo lahko cele romane.

Trbovlje. Prosimo, da sprejmete naš dopis v Vaš cenjeni list in sicer prej ko mogoče, dokler ima še naše trboveljsko delavstvo dober spomin na pretečeni teden svetega misijona. Kot svobodomiseln delavec sem se tudi jaz udeležil slavnih in imenitnih pridig ljubljanskih misijonarskih pridigarjev. Zdaj smo že tako srečni trboveljski delavci, da nam naši gospodje kar zaporedoma; vsako leto preskrbijo sveti misijon; s tem delavsko vprašanje rešujejo. Toraj eden teh velikov pride na prižnico in prve njegove besede so bile: „Jaz bodem malo govoril, pa tisto kar bom, bo možko“. Pripovedoval nam je najprvo od znanih 10 devic in sicer 5 je bilo dobro pripravljenih, ker so s seboj olja prinesle, ostalih pet pa ne; in prigrljival je dekleta, ki se namreč hvalijo, češ jaz sem devica in jaz sem devica. Pa vse to bi nas ne zanimalo, ako bi ne bil njegov glavni govor proti naprednjakom: prvo njegovo načelo je bilo zavijanje, predrznil se je celo do osebnih napadov. Ta vbogi gospod tudi ni megal drugače, da se je dotaknil agitacije za volitve, namreč: ne volite naprednjake, ki pravijo, da za ljudstvo delajo. proč od takih strank in družtev! Nam se pravi, da smo tisti črni črnuhi; res imam črno obleko (odrgne obleko na prsih) ali srce moje bije za vas, mi smo edini vaši dušni pastirji, za druge stvari nam pa nič mar ne gre. Ali ni to čudna zmes? Na eni strani se pravi: mi smo vaši odrašeniki in ravno v tistem govoru pravi, da se ne briga za druge stvari! Ne, gospoda, mi Vas predobro poznamo in vemo kdo nam pesek v oči meče. Zato pravimo: Po farjih vera gor, po farjih vera dol! Le tako naprej, gospodje, saj bodele sami odpri oči ljudem! Račemo pa, da le vi pohujšujete mladino in zatirate vero sami! Drugo leto zopet na evidenje. Opazovalec.

Bistrica v Rožni dolini. * Volilna politika in agitacija so hujskajočim farjem važnejša nego njih verske dolžnosti! Dokaz temu je doprinesel tudi mladi kaplan Tojnik župnije Sveče v občini Bistrica v Rožni dolini. V soboto, 11. aprila je bilo napovedano za šolarje ob 3 uri popoldne verouk kot priprava za spoved. Ob 4. uri pa naj bi bila v filijalni cerkvi sv. Mihaela velikonočna spoved. Šolski otroci so zaman na svojega kateheta čakali; po otroški šegi so skakali v igri po cerkvenem prostoru. To naj bi bila „priprava za velikonočno spoved“. Sramotno za vernega katoličana! Odrašeni so čakali v cerkvi pohlevno na spovednega očeta; ali — kaplana Tojnko ni bilo. Končne ob 7. uri zvečer je prišel ta vzor-duhovnik in je vzel spoved od 10—15 oseb, ki so na občudovanja vredni pohlevni način skozi 3 ure čakali. Splošno ogorčenje in nezadovoljnost se je širila pri vseh faranih in ojstre besede so padle o postopanju in zanemarjanju tega duhovnika. Tudi kmet in delavec se ne pustita za norca imeti in tudi v verskih

zadevah ne. Ako bi bil kaplan Tojnik zadržan rečimo vsled sprevidenja bolnikov, bi se nikdo ne jezil nad zamudo, čeprav bi tudi župnik lahko to prevzel; župnik je namreč iz lakomih nagibov vse sprevidenje v zadnjem času sam storil. Ali vzrok zamude je bil drugi: Kaplan Tojnik je bil na komando svojega župnika na agitacijskem in informacijskem potovanju; to mu je bilo važnejše nego spoved faranov. Gospod dr. Brejc bi znal odgovor dati, kje je bil kaplan Tojnik na tem čudnem dnevu. Pribiti hočemo tukaj edino, da pride pri naših hujskajočih farjih najprve politika in volilna agitacija, potem pa šele verske dolžnosti. Kmet in delavec! Premišljaj o tem dogodku in dobil bodeš pravo prepričanje. Naloga duhovnika je, da skrbi za dušni blagor svojih faranov, ne pa za posvetne stvari. Kaj poroče pač gospod knezoškof k takim, katoličanstvu škodljivim dogodkom? Ako bode take nesramnosti njemu podložne duhovščine še nadalje trpel, pričel bode govoriti ljudski glas. In sodba ljudstva bode neprijetna za gotovo gospodo!

Novice.

Zahvala. Uredništvo se zahvaljuje za vsa prijateljska voščila, ki so mu došla ob priliki velikonočnih praznikov. Mi za Vas, somišljeniki, Vi pa za nas!

Eljen Košut! Ponavljamo še enkrat, da nam je odtel madžaronski sin velezdajalca Košuta poštni debit in da zamoremo list vsled tega samo v zaprtih kuvertah pošiljati. Zaradi betijarskega Košuta seveda ne bomo prihli hvaliti madžaronske lumparije. Mi se ne vstrašimo groženj tega don Kišota. Naročniki nam pa naj naznajo, je-li željo list v kuverti ali ne. Proč z madžaronskim nasiljem!

Izjava. Znanoci mi pripovedujejo, da se zaganja neki ničvrednež v istotako ničvredni ljubljanski cunji v mojo osebo. Nimam časa, pripraviti se s takimi ljudmi in tudi ne zamerim mu; kajti revež ni sam kriv, da je zabit. Sicer bi bil pa tudi edini pravi odgovor — paaji bič! Za Vas, dr. Jurtela, so taki lopovski osebni napadi pač častni, kaj? — Istotako mi je poslal ob velikonočnih praznikih nekdo iz haložke sv. Barbara voščilo na lepi razglednici. Tudi te modrijan je mislil, da me bode zjezil. Motiš se, fant! Poznam te po perju, pravzaprav po črnem talarju, kateremu delaš pa jako malo časti. Ti, Rabuzek, Jakec Rabuzek, si mi pisal dotično karto, kaj — ne? Sta se menda zmenila z župnikom. Ali potrošaj se, fant! Jaz se sicer v praznikih nisem mastil na šunki, katero bi mi pobožni farani šenkali, kakor ti, — vendar pa sem se najedel tega, kar sem si z delom prislužil. Razumeš? In zato se ne jezim. Toliko v pojasnilo tistim, ki delujejo proti političnemu nasprotniku z blatom in strupom! Adio! — V Ptuj, aprila 1908. Karl Linhart, urednik „Stajerca“.

Nekaj o mežnarjih. Čitatelji bodejo začudeni ta nastov brali. Kaj ima „Stajerc“ o mežnarjih pisariti? Večinoma so ti mežnarji naši nasprotniki, seveda marsikdaj ne v srcu, temveč le na farovsko komando. Ali to je vse eno. Naše mnenje je, da bode treba enkrat temeljito v mežnarske razmere posvetiti, kajti toliko izkoriščanja, toli revščine, poniževanja in izsesavanja ter hlapčevanja ne najdemo pri nobenemu drugemu stanu. Sveto pismo sicer pravi: „Kdor oltarju služi, naj od oltarja živi.“ Ali mi bi radi poznali le enega mežnarja, kateri bi lahko živel s cerkvenim zaslužkom. Kakšno so mežnarske razmere, dokazuje jasno slučaj bivšega mežnarja Dominika Peklar v farni cerkvi v Radgoni. Mož ima 4 otrok in to ni šala pri današnjih draginskih razmerah. Za svojo mežnarsko službo je dobival 10 in semtertja 14 K na mesec. Od te svote je moral še 2 K za stanovanje plačati. Z vsemi „tringelti“ je prišel mož na mesečno 20 do 30 K. Na postranski zaslužek pa ni mogel misliti, ker je imel kot mežnar več kot dovolj dela. In zdaj vprašamo: kako more človek z 20 kronami na mesec živeti? Pride torej nekaj čez 60 vin. na dan! Kako naj s tem „denarjem“ preživi sebe, svojo ženo in 4 otrok? To bi moral čudeže delati, a tega naši mežnarji še ne znajo. Zato je šel Peklar in je — kradel. Mi ne zagovarjamo tatvine. Ali to trdimo, da je

Peklar moral krasti ali pa sam s svojo družinko polakote poginiti. Odprl je razne nabiralne puše ljubite in porabil denar. Tu/li je vzel naročnino za svojim otikalni list „Glasnik“. Peklar je trdil, da tom in hotel krasti; le za hip si je hotel iz revščine mišliti pomagati in potem denar povrniti. Ali obsojenc ki je bil na 1 mesec zapora . . . Kaj poroče o vsaki temu cerkvena oblast? Peklar ni bil hlapcom pa kakšnega vbolega kočarja, temveč uslužbenec Zuparimske cerkve, ki poseduje le na Avstrijskem moroča pr 800 milijonev kron premoženja. Peklarja so spriana prav jeli v službi duhovniki, ki vendar sami gotovi župan več zaslužijo. Peklarjev slučaj nam je z enaj re besedo dokaz, — da so mežnarji pravcabo. Tan suznji, kar je za cerkveno organizacija gotova je r sramotno!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Nemški poduk na okoliški šoli v Ptuj. Ljudem sem so se trudili napredni možje, da bi vpeljete. Vol na okoliški šoli v Ptuj nemški poduk. Prevsrašlj valstvo v ptujskem okraju, v kolikor se ni pod ko lezlo prvaškega hujskanja, zahteva v intereso babe bodočnosti svoje dece nemški poduk. Saj dob Pone vé, da brez znanja nemškega jezika človek orila se pride daleč. Tudi več občin je sklenilo uradu vinogra prošnjo, da naj se vpelje nemški poduk. Prvi temu k so znali to koristno vpeljavo dolejš preprednjika i: Zdaj pa je vendar šlo! Za s prihodnjim šolskišca Jur letom se bode vpeljalo v zadnjih 3 razredih župan okoliške šole nemški poduk. S tem bode dobleč niso šolska deca priložnost, pridčiti si nemščine. Bdrpniki vaki seveda od jeze divjajo! Ali pomagalo ji še sam ne bode njih ropotanje in hujskanje. Sestaj prej! P pa tudi opravičena želja ljudstva, da se nastavišokim na šoli pametne, napredne učitelje in ne kakšgovino, prvaške hujskače.

Iz okraja novo projektirane ceste Dornobrodčeve Selce se nam poroča: Neki Šmeksenpok od tel še n Marjete piše v ljubljanski cunji tako neumno povla da menda kar sliši, kako trava raste. Razni ker je okraja prav nič ne pozna. Bržkone ima v glavi potem tisto kolesca, ki pravi: tik, tak. Žlabodra tako; tud neumno, da se mu vsaki šolarček in tudi naj tudi, znani Imbra smeji. Pravi: v jeseni in spomladstene lj le poglejte, vozijo kmetje, da je živina blata župnik do rogov, ljudje pa čez pas, a to pot menani Kne storiti večkrat, dan za dnevom, uničuje se s levo st tinam ljudem obleko, ubavalo, živino in zdravilinc, E zamudi se čas in ne opravi se nič . . . S taknaki jun praznimi čečkarjiami se dopisun neznanako blodko . . mira. Tedaj razsodi š. p.: Ali je res, da samagala v Tiboljski grabi imajo tako blato in vožnjo, de krta je vse blatno in da tudi s 4 konji komaj pranj o njih lajto peljajo? Ta tiboljska cesta je že stara cest. Celjsk menda kar Tiboljske obstojijo. Ja kje pa so bili pravaeca svj popreje, ko so bili sami „slovenski“ zastopi, da mi se bode tega blata postrgali? Menda je to nemarnost gotokni listi občin in posameznih posestnikov! Ceste, ki tati.

že od starih časov, naj se v dober stan spravi. Poučn kjer pa ni cest, tam naj se za blagor občangatec-Sl nove napravijo, ki so potrebne in o katerih razumem soja nepristransko višja oblast. In zdaj pa pristajo za neki Šmeksenpok, da bi oškodoval na zvičaj, z zač način druge. Ali zamanji prizadeva ta š. pišču Ro svojo neumnostjo, pa naj si bode potem študentstvu ali bogoslovec ali pustolovec, višje oblasti se neno W s bode dale od njega na led spraviti. Oblast mor, ki so pravično, nepristransko, za blagor celega okrajlin c. delovati, ne pa tako, kakor si kak neumnežtko o r svojimi „tik-tak“-kolesi domišljeje. Torej neum. Osred než, miruj! Mesto da bi poštenim ljudem upodje, k ugledu oškodoval, daj si raje tisto kolesce odnesežili t niti in glej, da izpoznaš krajevne razmere! ako min

Župnik Gomišek — velik prijatelj šolskatero se mladine. Iz sv. Petra na Medv. selu se nam po železnici roča: Je več ko 10 let so se žiber šolski otroci in je p igrali na prostoru za cerkvijo. Župnik Gomiškijelno d pa to prepoveduje, češ da ne bo trava raslamerne On hoče celo prostor ograditi. Ze je oznanil, žačnice v bi mu prišli delat. Pa Petrani so tudi tako paju, Brej metni, da mu ne bojo hodili delat zastoj, mile poro ven pa svojim otrokom kratili vesele urice. Omesu stv kom, ki sedijo po tri ure v šolski aobi, ki družnica že slabi od dihanja slabega zraka, bi jim kaj, so v župnik tega veselja ne priveščil, da bi tamznanijo t skakali in malo nadihali svežega zraka. Župan poroča sam je kmetški sin, vè dobro kako morajo tako po s otroci doma velikokrat težko delati in kako vstor, kj selje je to za otroke, če smejo malo poignatcu p In vi gospod župnik, ste jim tega nevoščilijelno p Kaj pa neki učiteljstvo dela? Ali res spi po prigla

Pravilno sajenje sadnega drevja.

Spisal Anton Stiegler, deželni sadje in vinojejski ravnatelj v Gradcu. — Poslovenil Fr. Goričan, deželni potovalni učitelj za sadjerejo.

Sadno drevo uspeva povsod, da je le dosti na debelo zemlje. Težka ilovica, moker ali preveč kamenit svet ne velja. Solnčnata ptošta lega ugaja, med tem ko so senčnate severne strani za sadno drevje nepravilne. V bregu in ob cesti se sadi v trikotu, drugod pa v štrikotu. Visokodebelne jabolke in hruške se sadijo narazen po 10 m, ob cestah 12 m, češnje in orehi 12 m, češnje in slive 6 m, bolj nizkodebelne jabolke in hruške 6 m, cepljene na prtilično podlago 4 m.

Jama za sajenje se naredi 1.5 do 2 m široka in 50 do 60 cm globoka. Zemlja se izmeče ločena na tri dele. Vrže vkup to dobro zemljo zase in to spodnjo mrtvo zemljo na drugo stran. Če se jame delajo v bregu, se izmeče zemlja zmiraj na zgornjo stran. Dno jame se še zrahlja na 20 cm globoko. Jame se naredijo vsaj šest tednov in zamečejo tri tedne pred sajenjem. Za spomladansko sajenje se jame že v jeseni pripravijo. V peščeni lahki zemlji je dobro že v jeseni, v težki pa spomladaj saditi.

Kolje za drevje iz kakoršnjegakoli lesa mora biti ravno, gladko, brez skorje 8 cm debelo in na zgornjem koncu obrobljeno. Če je kolje suho, se zaradi večje trpežnosti na spodnjem ošpičenem koncu obže in z vročim kotranom namaže. Svežo, še le nasekano kolje se skoz štiri dni v 3% raztopljini modre galice namakati pusti. To delo se ne sme odlagati ampak se mora takoj opraviti, kakor hitro je kolje posekano, osušeno in ošpičeno. Kolje mora biti tako dolgo, da ga pride v jami 15 cm. še v trdo zemljo in da seže 5 cm. pod najbolj nizko vejo drevesne krone. Pri cestah se dene kol ob cestno stran, povsod drugod na stran, od katere najrajši vetrovi in hudo vreme pride, da je drevesce bolj zavarovano.

Važe in zgornja ta dobra zemlja se pomeša in znjo jama zameče. Če je zemljišče slabo, primeša se še do dna brega komposta ali pregnitega gnoja, ali pa kakšne druge dobre zemlje. Spodnja slaba zemlja pride še le nazadnje, ko je drevo že vsajeno. Za sajenje pripravnost drevje mora biti ravno, dovolj močno in popolnoma zdravo. Na deblu ne sme biti nikakršnih ran ali znakov bolezni. Korenine naj bodo številne razvrščene v krogovi na vse strani, posebno naj bodo mnogo malih drobnih korenin. Visokodebelno drevo naj ima 1.8 m za sajenje, ob cestah 2 m visočine. Krona naj ima 5—6 vejic, odod katerih ta srednja, najtavišja in ob enem najbolj močna služi kod vodilna mladika v podaljšanje debla. Drevje, katero se po semjih prodaja, je malo vredno in se naj nikdar ne kupuje. Korenine se prikrašajo za eno tretjino, poškodovane pa do zdravega mesta. Krona se prikrašja za 2/3 do polovice kakoršne so kaj korenine. Pri vrstah, katere imajo napvično rasti, kakor ananas, renski bob, se režejo korenine veje na eno zunajno oko, pri vrstah, katere na široko rastejo kakor kardinal maščancelj se reže na eno znotrajno zdravo oko. Rez se izvrši z ostrim nožem ali prav dobrim škjarjem tako, da se začne ravno nasprotno kjer se oko začinja in se neha tik nad očesom. Pred sajenjem se korenine obrezanega drevesa namočijo v ilovnato zmes.

K sajenju se vzame dobro preležani kompost in se drevje ne sme globokeje saditi, kakor je popred v drevo vesnici stalo, kar se dobro pozna, ker je debl zeleno, kar ga je pa bilo v zemlji in korenine so rumenorjavo-kaste barve. Korenine se pri sajenju skrbno razvrstijo v njihovi naravni legi. Posebno se naj pazi na to, da medvo koreninami niti najmanjšega praznega prostora ne ostane. Korenine morajo biti na trdno z zemljo obdane in se zemlja okoli drevesa previdno potlačiti. Okoli drevesa se napravi iz zemlje en krog v podobi sklede, na to se še dene ena lega gnoja, kateri se še z zemljo pokrije.

Pokritje z gnojem ima sledeči pomen:

1. Spomladaj in poleti varujejo korenine proti suši, po zimi pa proti hudemu mrazu.
2. Drevo dobi polagoma pri vsakem dežu nekaj živeča, katerega deževnica iz gnoja izpere.

Zalivanje z vodo pri spomladanskem sajenju, posebno če je suho vreme, je prav koristno. Sadi se naj pri lepem vremenu, da zemlja ni ne zmrzjena ne pre-mokra.

Drevo se sprva prav narahlo h kolu priveže. Po-zneje, kadar se je po kakem deževju že zemlja in žnjo drevo dovolj vsedla priveže se z dvemi vezmi. Ena vez se da pri vrhu kola, ta druga kakih 60 cm. od zemlje. Vlačne vrbe so za vez najbolj pripravne.

Ker drevo sčasoma še malo v zemljo zleze, pri-trdi se h kolu tako, da je vez na drevesu zmiraj 3 do 4 cm. višje kakor na kolu.

Po sajenju naj se drevo namaže z zmesjo iz ilo-vice, kravjeka in apna, kar ga varuje proti izsušenju.

Proti zajcu in drugim poškodbam se zavaruje deblu sadnega drevesa zanesljivo, praktično in po ceni z na-vadnim koljem, ali še boljše z tenkimi lesnimi odpadki, kateri se na vsaki žagi dobijo. Z 9 do 12 komadi, se napravi s pocinkanim drotom nekaka lesa, katere se potem okoli debla dene. Te ograje ne varujejo drevesno deblu samo proti zajcem, ampak tudi proti toči, ob enem pa ne zabranjujejo dostop zraku, tako da je omehku-ženje debla izključeno. Te ograje so trpežne in po ceni, zato vsega priporočila vredne.

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. aprila: 33, 80, 20, 67, 64.
Trat, dne 11. aprila: 58, 6, 51, 76, 85.

drugi člani podružnic, ki se za to zanimajo. Ti hospitant, ki niso oficilno priglašeni poročevalci za varstvo rastlin, seveda nimajo pravice zahte-vati, da bi se jim povrnilo potni stroški.

Ptujski okrajni glavar umrl. V Ptujju je umrl okrajni glavar g. Ewin Prah pl. Thalfeld. Pokojnik je stal šele v 48. letu. Bil je le kratak čas v Ptujju. Svoje premoženje je zapustil večidel mestni občini Gradec, nekaj pa tudi pisarniškemu osebju. N. p. v m!

Umrl je kafetier Zanzer v Rogoški Statini. N. p. v m!

Požar. Preteklo nedeljo zvečer se je vnela plahta na paviljonu velikega kinematografa v Ptujju. K sreči se je zamoglo ogenj takoj pogasi-ti, vendar pa ima posestnik pri aparatih veliko škode. Ogenj je nastal baje po električnih žicah. Požarna bramba je bila alarmirana in tudi v hipu zbrana. Ali ni ji bilo treba posredovati.

Obesilo se je 16-letno dekle Kogovnič v Velikem vrbu pri Šmartnu ob Paki.

Iz Koroškega.

„Velikonočne misli“. Dostikrat smo že po-vedali, da je „vera“ klerikalcev jako klaverna, le navidezna, kakor „vera“ v kaplane zaljubljenih brezobnih terojalk. Premislimo le to-le: „Mir“ je duhovniški list, pišejo, uredujejo in plačnujejo ga duhovniki. Duhovniki pa so vendar služabniki sv. vere. Po tej sv. veri je Velikonoč zapovedan praznik in „velikonočne misli“ bi mo-rale biti obrnjene edino na verske stvari. Mi, katere imenujejo „Šmirovci“ brezverce, smo se tega držali in napisali primerni članek. Duhovniški list „Mir“ pa je napisal pod naslovom „Velikonočne misli“ članek, napolnjen z naro-dnoatno gonjo in političnim sovraštvom! In ta list pravi, da je „verski“. Po farjih vera gor; po farjih vera dol!

Prvaški poštenjaki. Piše se nam: Žalostna vest! Brat nekdanjega kaplana v sv. Jakobi Lutachoung, ki je hotel vse naprednjake požreti in katerega cenjena družina marsira na čelu prv-aških hujskačev, brat šele zadnjič v „Miru“ pohvaljenega Janschitsa v sv. Marjeti, gostilničar, mesar in pater familias v „narodnem domu“ v Velikovu — Lutachoung — je bil aretiran in v ječo odgnan. Obdolžen je vloma, ki se je lani v prvaki posojilnici v Velikovu zgodil. Lastna žena je junaka naznanila. O ti vbovi prvaki!

Še en prvaki poštenjak. Poroča se nam: Znani Simon Tacherton p. d. Najekuč v Slov. Plibergu je bil svoj čas dostojni in pošteni mož ter se takrat tudi naprednjakom priligoval. Na-prednjaki so ga tudi vedno podpirali, posebno ko je pogorel. Preskrbeli so mu tudi izdatno denarno podporo od „Südmarke“. Ko je imel denar, pričel je pa za črne deželne izdajice delovati. Občinski mogoci v Slov. Plibergu, katerih „gospodarstvo“ smo v zadnjem „Stajercu“ tako jasno razodeli, hoteli so Najekuču valed tega gostilno preskrbeti. Na ta način bi škodovali bivšemu naprednemu županu, za Slov. Pli-berg tako zaslužnemu g. Jakobu Lausegger. Proti volji oblasti so hoteli prvaki to storiti. Pa vse zamanj. Zljaj pa je ta prvaki poštenjak Najekuč obtožen zaradi zločina tatvine. Pri hišni preiskavi so našli pravo roparsko gnezdo. Več o temu prihodnjic!

Koroške železnice. Napredni poslanec Na-gele in tovarši so predlagali v železniškem od-seku državne zbornice zgradbo železnice od Wiesa čez Radl v Sp. Dravograd, Grebnj in Ve-likovec. Ta predlog se je oddal vladi v pretres. Upajmo, da bude vlada važnost te železnice iz-previdila!

Brat kraljice Drage. Neki smrkolin pikolo Sirc je prišel hotel „Post“ v Beljaku in dejal, da je brat um.jene srbske kraljice Drage. Kot tak je obiskal prodajalne in nabral precej blaga. Konečno so smrkavca zaprli.

Ustreljen je bil učeneč Raperto Gärtner iz Beljaka. Njegov tovariš Moser se je igral s puško, ki se je sprožila. Nesrečni deček je kmalu umrl.

Po svetu.

Železniška nesreča. Velika železniška ne-sreča se je zgodila pri Bray-Brooke v Viktoriji (Am.). Bezovlak je trčil v osebni vlak. 4 vozovi so bili razdrobljeni. Doselej se je potegnulo iz razbitih kovov 41 mrtvih in 50 težko ranjenih oseb.

ružino... pušice... kle... la ni... rščine... sojen... če k... lapec... beneč... nad... spre... otovo... eno... e ati... otovo

čim početju? — Očetje in matere, zbudite se, ljubite svojo deco! Ne pustite krajšati veselja svojim otrokom. Prostor je bil za igranje otrok in naj tudi ostane. Vi gospod župnik pa se mislite da ne bote mogli krav rediti radi par tvojih ki bodo tam zrastle, pa nam povejte; vam vsak rad prinesel en košek za prilest. Otrokom pa ne krajšajte veselja!

Zupan v kijklji. Iz Bojne pri Brežicah nam je prijatelj od tamošnega klerikalnega župnika prav čudne stvari. Dotočnik imel je namreč župnjanu opraviti zaradi nekega podpisa. Župnik je rekel: „Takoj!“ in odsel v postransko hišo. Tam je vprašal svojo ženo za dober svet. Žena je rekla: „Tega ne smeš storiti, kajti toti župnik, „Stajerca“ berejo... Vprašamo: Ali je župnik le za petoliznike črnosuknežev? Ali se mu pobira občinskih doklad tudi od naših namiznikov? Možel! Približujejo se občinske volitve. Volite moče iz svoje sredine, kateri so pravišljivi, da bodele dobili župana-moza, ki bo pod komando svoji ženi. Potem vam ne bodejo babe postav delale...

Ponesrečeni župnik na Sladkigori. Dne 11. aprila se je vračal župnik g. Krajec od delavcev v vinograda in si je na poti nogo zlomil. Kdo temu kriv, kaže sledeči dopis: Sprevedil je župnika iz vinograda tisti znani agitator dr. Korošca Jurček Vipotnik iz Polž, ki baš po sili župnika župnik stolet. Tamošnji občani seveda od tega niso tako neumni, da bi take farovski podporenike za župane volili, sploh pa take ne, ki se sami „Fhposa“ prebirati ne znajo. Ali najprej! Potem sta se oba z župnikom združila v visokim gospodom Martinom Pavlinc z veliko trgovino, katero je podedoval od pokojnega faj-noskeževa iz Kostrivnice. Baje so dale tudi temu Koroščeve volitve precej po repu. Ta mož si je hotel še nekaj časti pod klobuk spraviti in je zato povabil župnika in Vipotnika v svojo klet. In ker je lanko vino precej močno, zgodila se je potem nesreča. Mi g. župnika gotovo obžalu-jamo; tudi ne smemo trditi, da je bil pijan. Kaj tudi, ako človek malo pije, samo da ima gostine ljudi okoli sebe, ki bi ga zaali varovati. Ali župnik je imel ravno slabo tovaršijo! Na eni strani Kneippov kramar Pavlinc, ki dene klobuk na levo stran glave in reče: pri moji duši, jaz Pavlinc, Koroščeve agitator! Na drugi strani pa enaki junak, ki si prižge na cerkvenem prostoru smodko... Ko bi bila ta dva možja pametna, pomagala bi župniku. Sploh pa sta potrebna hude krtače! In povedali bodedo v kratkem še kaj o njih.

Celjska gimnazija bude praznovala junija meseca svojo 100-letnico. Dela se velike priprave, da se bude obhajalo dan na slovesni način. Prvaški listi pa že hujskajo in hočejo zgago delati.

Poučni tečaj o varstvu rastlin v zdravilišču Rogatec-Slatina. C. kr. kmetijska družba priredi sporazumno s c. kr. bakteriološko postajo in postajo za varstvo rastlin na Dunaju dne 5. maja t. l. z začetkom ob 10. uri predpoldne v zdravilišču Rogatec-Slatina enodneven poučni tečaj o varstvu rastlin, ki ga bo vodil gospod dr. Bruno Wahl in ki ima glaven namen, da pouči žone, ki so se prijavili kot poročevalci za varstvo rastlin c. kr. poljedelskemu ministerstvu, na kratko o najvažnejših nalogah takega poročevalca. Osrednji odbor pričakuje, da se bodo vse gospodje, ki so se doslej prijavili kot poročevalci, udeležili tega tečaja in naznanja, da je poljedelsko ministerstvo dovolilo podpore 300 kron, s katero se vrnejo udeležencem stroški za vožnjo po železnici in pošti. Vodstvo podružnice v Rogatecu je pooblaščno, po sklepu tečaja povrniti oficilno določenim poročevalcem te stroške proti primernemu potrdilu. Ker so doslej samo podružnice v Konjicah, Marenbergu, Mariboru, Ptujju, Brežicah, Rogatecu in Slovenji-Bistrici prijavile poročevalce za varstvo rastlin, a je v interesu stvari nujno želeli, da imenuje vsaka podružnica 1-2 poročevalca in jih pošlje na tečaj, so vse podružnice uljudno vabljenje, naj naznanijo takoj 1—2 člana podružnici v Rogatecu kot poročevalca in udeležena pri tečaju, da se lahko po sklepu tečaja tudi tem vrnejo stroški. Prostor, kjer se bodo zbirali, bo naznanjen v Rogatecu pri izhodu s kolodvoza. Razen doslej oficilnelno priglašeni poročevalcev in onih, ki še bodo priglašeni, se lahko tečaja udeležijo tudi

6 plaht brez šiva

najboljše vrste, veliko 150/200 cm. Cena K 14-50
 Brata Krejcar, Dobrusch-a, Češka

Tkavnica platna in pamvola. Najnovejši pomladni muštri franko!

Dva posestva

se prodata; ena ura hoje od Maribora v župniji Gams, vsako posestvo meri 18 oravov, na vsakem stoji lepa hiša in gospodarsko poslopje ter les za podirati, njive in travniki ter 2 orala vinograda; na vsakem se zamore imeti 6-8 glav govede; zelo primerno za mlekarstvo; posestva nista draga in sta obremenjena, tedaj lahko za kupiti. Vpraša se pri g. Georg Lendler, Maribor.

Kovačnica

na glavni cesti, k nje spada stanovanjska hiša, hlevi in zemljišča, se da takoj v najem. Vznáša se pri g. Blas Kranj, po ednik v Mali Varnici p. Lesovec v H. lo. ah. 885

Špenglarski učenc

iz dobre hiše se takoj sprejme ob dobri oskrbi in ravnanju pri g. Johan Korber, Špenglarske mojster, Celje, Spitalgasse 2 323

U enec 319

iz dobre hiše, zdrav, krepak, obeh jezikov zmožen, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme takoj pri Josef Wagner, trgovina z mešanim blagom v Smarju pri Jelšah.

Kravji majerski ljudje

s 4-5 delavnimi močmi se sprejmejo takoj proti dobremu plačilu. Vstop 1. maja. Vpraša se pri Joh. Lisinger v Mariboru. 317

Lepo posestvo

se prodaja, obkopi iz 2 hiš kamro, stalo, skedenj, straž, uta, kolarnica, svinjske stале, klet drvarnica, sadnik, pašnik, les, 4 njive, 2 travnika, tik velike ceste pri Miklauzu. Pošta Hoče. Izve se pri gostilni Lešnica, Sv. Miklauz p. Hoče. 324

Mlin

se vzame v najem. Vpraša se pri upravnistvu „Štajerca“ 818

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Franz Dobaj, Judenburg, 38. Stajersko. 821

Krepki učenc

se sprejme takoj v trgovini z mesečnim blagom Josef Presker Röttschbach p. Konjicah.

Denarna posojila

vsake velikosti po 4 do 5%, proti dolžnemu listu z ali brez prič za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1-10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitet po 3 1/2% na 30-60 let, najvišje. Večja financiranja. 212

litro in diskretno se vse vrsti.

Administracija „Börsen-Courier“

Budapest, Postfach. Portu za nazaj se prosil. Prosi se nemško korespondenco.

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pisnamah), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolintal stv. 150. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko 296

Eden pekovski učenc

se sprejme takoj z celo postrežbo in plačo. Franc Bezek, Judendorf Nr. 80. P. Seegraben bei Leoben.

Malo posestv

tik ceste, dve sobi, obden, kuhinja, in obokano, vse v pravem stanu, 7-8 joh posveta 3-4 joha lesa, v drvo dovolj, doma dovolj voda, se po ceni prod gold. v gotovini, drugič. Leži v Podjunski dolini K roškem. Oglašje Herman Rohrmeister berlovesi.

Kovačnica

v večjem kraju blizu Maribora v izvršnem stan u, popravljeno, se da takoj v najem. Vpraša se pri g. Tomas Rogei 29. P. Köstner

Promet razposiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugodno. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, hlevi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladišnih o registrir. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavske moči je v tej zalogi potrebno. Razposiljalna hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektarja katerega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštnine prosto.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

GESUNDHEIT DEM KRANKEN, STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedoseženo sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh sigurn. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstorična) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekararja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

578

Stev. II 17815
2270

Razglas.

322

Za 11 mesečni tečaj na državni gozdarski šoli v Gusswerku pri Maria Zelli, ki se prične dne 1. septembra 1908, se podeli šest dež. štipendij in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K. Prosilci za te štipendije vložiti imajo svoje prošnje do najkasneje 1. junija t. l. pri štajerskemu deželnemu odboru v Gradcu ter jim morajo priložiti:

1. Krstni list, da se izkaže, da je prosilec že 17. leto svoje starosti dokončan, 22. leto pa še ne prekoračil.
2. Spričevalo od okrajnega zdravnika o popolni fizični sposobnosti za gozdarsko službo v visokem hribovju, posebno pa o posesti normalnega vida in poslušnosti; spričevalo okrajnega zdravnika ne sme biti dalje nazaj kot od 15. maja t. datirano.
3. Potrdilo, da poseduje prosilec eno zmožnosti, ki se jih pridobi pri z dobrim uspehom narejenemu absolviranju meščanske šole ali pa 3 letnikov spodnje realke odnosno spodnje gimnazije; to treba potrditi z dotičnimi šolskimi spričevali.
4. Potrdilo o najmanje dveletni praktični vporabi pri delih in različnih poslih gozdarskega gospodarstva in postranskih obrtju.
5. Domovinski list.
6. Spričevalo o nornosti in dobremu obnašanju, ako ni to že z dokazom pod 4. potrjeno.
7. Ubožni list.
8. Pravomočno izjavo sorodnikov ali dobrotnikov prosilca, da se obvežejo, da plačajo v primernih svotah in obrokih po zahtevi šolskega vodstva ali nadvodstva oni del za 11 mesečni šolski obisk neobhodno potrebnih denarnih in pomožnih sredstev, ki bi bil potreben eventualno še čez svoto dosežene štipendije.

To izjavo imajo podpisati pisec in dve priči ter jo imajo sodnijsko ali notarijsko legalizirati. Nadalje je na tem potrdilo občinsko-uradno plačilno zmožnost pisca potrditi.

Prosilci, ki ne ugodijo zgornim pod 1-8 označenim pogojem, se ne morejo upoštevati pri oddaji štipendije, ker so ti pogoji tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusswerku določeni.

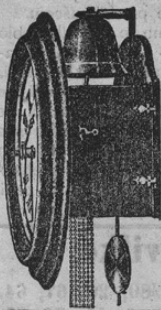
Omeni se, da je potreba denarja za hrano, oskrbo, perilo in potrebščine poduka ter male nabave v dobi 11 mesečnega učnega časa na okroglo 600 kron proračunena.

Natančneje določbe o uredbi te šole, o šolskemu načrtu, hišnemu redu in disciplini se lahko pri c. kr. upravi gozdov in domen v Gusswerku vpogledajo.

GRADEC, dné 16. aprila 1908.

Od štajerskega deželnega odbora.

Budilnica s stolpovim zvonjenjem

prva kval. 30 urno kolese, ki bje na uro na 1/2 ure, budilnica z glasnim zvoncem, gladko pol. okroglo olvirje 30 cm. skoci, cifernica s stekleno vložbo, komplet, 3 zlate-broncir. oteži, 3 letna pismena garancija. Same! K 6-60 Same! S cifernica ki sveti ponoči K 7 20 Ni rizike! Lamenjava dovoljena ali denar nazaj! — Pošlje po povzetju ali naprej plačilo prva fabrika ur v Brnxu

Hanns Konrad,

e. in k. d. l. Brnx št. 876 (Česko). Zahteajte mo glavni cenik z nad 3000 pod-bani, ki ga posliem vsakomur zastoj n franko

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ure.

Občjenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakorsnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo

Prostovoljna sodnijska razprodaja.

C. k. okrajna sodnija v Velikovecu razproda po naprošbi dedičev po dne 29./1. 1908 v Slov. Sv. Martinu umrjeni kmetici Neži Mudrar v njeno zapuščino spadajoče predmete in posestvo (Langerhube) E. Z. 58 k. obč. Kranic.

Posestvo meri 12 ha 45 a 40 m² in ima čistega dohodka 116 K 38 h ter znaša izključna cena 5000 K, vadij pa 500 K.

Najvišja ponudba (Meistbot) se z dnevom oddaje (Zuschlagstag) s 5% obrestuje in se po vsakih 3 mesecih od prodajalnega dneva naprej pri tej sodnji v gotovini eno tretino plača. Zahteve mestne hranilnice v Velikovecu in skupnem znesku 1493 K 46 h se lahko od kupca na račun najvišje ponudbe prevzamejo.

Predmeti (Fahrnisse) se po cenilni vrednosti izkličejo, ter se oddajo edino proti takojšnjemu plačilu in takojšnji odpeljavi.

Razprodaja se vrši dne **27. aprila dopoldne ob 8. uri** na lici mesta v Slovenskem sv. Martinu število 19.

Ponudbe pod izključni ceni se ne sprejmejo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih rubežne pravice brez ozira na prodajalno ceno ohranjene.

Pogoji o dobah in kraju plačila, inventarski zapisnik in izvleček zemljiške knjige se lahko uvidijo pri tej sodnji.

C. k. okrajna sodnija Velikovec

odd. I. dne 16. aprila 1908.

(Podpis.)

Gospodska ulica št. 11. — Herrengasse Nr. 11.

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in ces. kr. skladišče smodnika
v Ptuj^u šte^v. II

poročila pri najnižji ceni: **kavo surovo** in žgano, **čaj, riž, sladkor, čaj, rum, vonjave, petrolej**, kakor vsakovrstno drugo špicerijsko blago; **sejalne** priporočila raznesilni **smodnik**, črni in rujav **smodnik** za lovsce, posebno fini lovski **smodnik** v klobučih, drobni **svinec, kapice, patrone** za puške in robove in t. d. — Glavna zaloga **Tomaževa žlindra**, najbita 40%, **no kaljevo sol** za gnojenje travnikov, **gnojna** za jesen in spomlad. — Prodaja **žveplenokislega amonjaka** in **superfosfata** za gnojenje vinogradov. **Postrežba** jako urna in solidna.

Najboljše ure

razpošilja svetovnoznana firma
HANN S KONRAD o. in k. dvorni
v Brnu Literant

K 3- K 6-80
Nikel-Rementour ura K 3-., Zist. Roskopf patent ura K 4-., z dvojnimi mantelnom K 6-80, Rementour-ura, črno jeklo, odprta K 4-., Švicarski zist. Roskopf patent K 5-., Reg. Adler-Roskopf rementour K 7-., Prava srebrna rementour „Gloria“ kolesje K 8-40. Dvojni mantelj, kovinska tula rementour K 10-50. Prava srebrna rem. zist. Roskopf patent K 11-., Z dvojnimi mantelnom K 13-50. Konkurenčna budilnica K 2-90. Budilnica 2 zvonca K 3-80. Adler-Roskopf-alarmbudilnica reg. marka K 3-80. Budilnica s stolpovim zvonjenjem K 6-60. Švarcvaldovka K 2-80. Ura-kukavica K 8-60. Ura na pendelj K 8-50.

Za vsako uro strogo rešena. **Letna pisarna garancija!** Pošlje po povzetju ali naprej-plačilni listnik! Izenjava dovoljena, ali denar nazaj! Vsako leto se razpošilja od mene čez 50.000 ur v polno zadovoljnost mojih kupcev. — Nad 100 oseb je le z ekspedicijo vsak dan pripravljenih naročil vslužbenih. Vsako, tudi najmanjše naročilo, na natančno elektriko najskrbneje. Ekspert v vse delo! Osnovano 1857. Tisoče priznanjvalnih pisem iz vseh delov sveta! Zabeleženo moj glavni cenik z nad 3000 podobami, katerega dobi vsakdo zastoj in poštine prosto. 76

Že dolgo let dobro znani stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za kuruzo, škropilnice za trnje, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji za rezanje repe, slamerice, kotli za kuhanje, klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, škropilnice za gnojnice, vodovodi, železne cevi, svinčne cevi, gumijevе cevi, konopljene cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladlode, omare za led, mlinci za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog i. t. d., postranske komade za vse stroje, četudi niso bili pri meni naročeni; kose za slamerice iz I-a jekla po znižanih cenah.

Vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke. Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franko; dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupe in agenti zaželjeni

Ivan Schindler, Dunaj
III. Erdbergstrasse 12. 223

Franz Pergler
graditelj vozov Mühlgasse 44, Maribor
priporočila
za napravo vseh vrst vozov, lastna vagnerija, kovčična, delavnica za sedla in lakiranje v lastni hiši. Tudi ima vedno na prevozne vozove na razpolago. Velika zaloga dobro posušenih lesov (Werkholzern.) 278

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje praljav in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h. 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom
Peter Jurišić 579
lekarnar v Pakracu šte^v. 200 v Slavoniji.

Najboljša in najcenejša
semena
vseh vrst samo pri
Adolf Sellinschegg v Ptuj^u

Samo pravi je le.
Thierry-balm
z zeleno nuno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent potna družinska steklenica K 5-.. Zabaj zastojnj.
Thierry centifolij-mazilo
Najmanj se pošlje 2 doze K 3-60. Zabaj zastojnj. Povsodi priznana kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, krču, kašlju, hripavosti, vnetju, ranami itd. — Naslov za naročbe in denar:
A. Thierry, apoteka k angelj-varuhu v Pregradi pri Rogatcu.
Zaloge v največjih apotekah. 297

Sukna

humpolečki lodni, sukno za salon obleke in modno sukno za obleke
priporočila
Karel Kocian
tovarna za sukna
v Humpolci
Vzorci brezplačno. Tovar- niška cena. 121

Po takem izvessku se poznajo skladišča

v katerih se prodajajo Singer-jevi šivalni stroji

Pozor!

Vse od drugih prodaj šivalnih strojev pod imenom „Singer“ ponujani stroji narejeni so po enemu naših starejših zistemov, ki zaostaja daleč za našemu zistemu družinskih strojev in to v sestavi, trpežnosti kakor trajanju

Singer Co, delniška družba za šivalne stroje
Ptuj, glavni trg šte^v. 1.

Pridni mizarji za pohištvo in stavbe

samostojni delavci, najdejo trajno delo pri 9 1/2, urnem delavnem času in dobri plači v parni tiskarji **F. Pototschnigg, v Mariboru.** 298

Veliki vodni mlin

se proda zaradi bolezni. Cena **K 6-600**. Vpraša se pri g. Franz Kokol, čevljar v Laskem trgu.

Graščina na Spodnje-Štajerskem iše

2 hlapca

nastop takoj. Eden mora biti za vožnje s konji izvežban — drugi pa za gospodarstvo, kletarstvo in vrtnarstvo pripraven. Treznost, delavnost in poštenost so predpogoji. Oženjene osebe brez malih otrok — pa z večimi delavskimi močmi ter če znajo rokodelstvo: mizarstvo, zidarstvo ali sodarstvo, imajo prednost. — Služba je stalna in donša precej zaslužka za vse osebe. — Več pove uredništvo „Štajerca“. 303

Potnikom v Ameriko

priporočila
generalna agentura
AMERIKANSKE
in **White Star-Linije**
najhitrejo vožnjo prek **Basel - Paris - Cherbourg - New-York**, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prosta, z velikanskimi in varnimi parniki teh linij, prevoz od **Cherbourg-New-York** v resnici 5 1/2 do 6 dni. Vsa potrebna in natančna pojasnila daje radovoljno in zastojnj:
Generalna Agentura
Im Obersteg & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.) 292

Priznana najboljše

sejalnice vnovič zboljšana sestava „Agrikola“,
mlatilnice s patentovanimi tečaji, priročnimi za kolobarno mlatenje (Rollen-Ringschmiedlager, rotine na vitli in motorne,

sejalnice
jeklene pluge, brane, valjarje,
kosilnice za travo, deteljo in žita,
obračalnike, stroje za grabljenje sena in žita, stiskalnice za grozdje in sadje,
hidravlične stiskalnice,
stroje za mečkanje in robkanje grozdja,
mline za sadje, škropilnice za trte in druge rastline, stroje za sušenje sadja in sočivja,
vrtične pumpe za gnojnice,
vitlje za vprežne živino,

stroje za smatanje žita, trijerji, stroje za robkanje koruz, stroje za rezanico s patentovanimi tečaji, priročnimi za kolobarno mlatenje, stroje za parjenje krme, peči za žitilnice kotle in vse druge kmetijske stroje izdeluje in razpošilja v največjih, odlikovanih sestavih

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ 24 Taberstrasse št. 7. 1060
tvoznica kmetijskih strojev, livarno in parne fužine.
Odklona z nad 600 stitimi, sobnimi kotlarnami i. t. d.
Obični ceniki s podobami brezplačno. Zastopniki in preprodalci se iščejo.

